

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BİTLİS BELEDİYESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	9
8.	EKLER.....	14

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 5: 2015 Tahakkuk Taksilat Oranları

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Bitlis Belediyesi'nde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2015-2013)
PERSONEL GİDERLERİ	6.417.778,13	6.922.293,06	7.977.465,87	0,24
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.209.479,89	1.200.154,34	1.413.024,78	0,16
MAL VE HİZMET ALIMLARI	17.833.043,95	14.887.329,42	15.358.447,87	0,13
FAİZ GİDERLERİ	890.224,27	1.354.369,21	1.665.417,47	0,87
CARİ TRANSFERLER	1.322.600,08	1.036.516,82	853.212,51	0,35
SERMAYE GİDERLERİ	10.346.884,77	6.888.410,19	7.260.458,61	0,29
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	38.020.011,09	32.289.073,04	34.528.027,11	0,09

Tablo 1'de gösterildiği üzere, mal ve hizmet alımları, cari transferler ve sermaye giderlerindeki azalışa paralel olarak bütçe giderleri 2013 yılından 2015 yılına kadar % 9 oranında azalış göstermiştir.

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİRİN TÜRÜ	2013 (TL)	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2015-2013)
VERGİ GELİRLERİ	1.614.306,89	2.169.560,31	2.035.667,30	0,26
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	8.694.524,61	4.307.483,74	5.708.367,24	0,34
ALINAN BAKIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	20.000,00	42.393,30	79.000,00	2,95
DİĞER GELİRLER	15.486.483,94	18.492.933,99	22.198.480,63	0,43
SERMAYE GELİRLERİ	6.756.844,27	4.041.519,41	3.274.455,27	0,51
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	32.572.159,71	29.053.890,75	33.295.970,44	0,02
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	18.661,92	66.905,98	57.067,35	2,05
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	32.553.497,79	28.986.984,77	33.238.903,09	0,02

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe 2013 yılından 2015 yılına kadar % 2 oranında artış göstermiştir.

Bitlis Belediyesi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2015 BÜTÇE (A)	2015 GERÇEKLEŞEN (B)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
PERSONEL GİDERLERİ	8.796.619,89	7.977.465,87	0,90
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	1.394.736,25	1.413.024,78	1,01
MAL VE HİZMET ALIMLARI	17.587.984,93	15.358.447,87	0,87
FAİZ GİDERLERİ	1.605.000,00	1.665.417,47	1,03
CARİ TRANSFERLER	933.276,64	853.212,51	0,91
SERMAYE GİDERLERİ	5.466.882,29	7.260.458,61	1,32
YEDEK ÖDENEK	3.015.500,00	0,00	0,00
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	38.800.000,00	34.528.027,11	0,88

Buna göre 2015 yılında Bütçe Giderleri % 88 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe giderlerinden personel giderleri, mal ve hizmet alımları ile cari transferler kalemleri az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe giderleri toplamı % 12 oranında az gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2015 GELİR BÜTÇESİ (A)	2015 GERÇEKLEŞEN (B)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
VERGİ GELİRLERİ	2.641.825,00	2.035.667,30	0,77
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	6.792.792,00	5.708.367,24	0,84
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	1.275.000,00	79.000,00	0,06
DİĞER GELİRLER	25.490.383,00	22.198.480,63	0,87
SERMAYE GELİRLERİ	2.600.000,00	3.274.455,27	1,25
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	38.800.000,00	33.295.970,44	0,85
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI (-)	0,00	57.067,35	0,00
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	38.800.000,00	33.238.903,09	0,85

Buna göre 2015 yılında Bütçe Gelirleri % 85 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirlerinden, vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler kalemleri az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe gelirleri toplamı % 15 oranında az gerçekleşmiştir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Tamamlanan Yatırımların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından İlgili Duran Varlık Hesaplarına Alınmaması

Bitlis Belediyesi 2015 Mali Yılı Kesin Mizanında yer alan 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında 10.789.785,83 Türk Lirası bedelle kayıtlı yatırımlardan tamamlanmış olanların ilgili duran varlık hesabına kaydının yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı" başlıklı 180'inci maddesi uyarınca; yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte ilgili duran varlık hesabına aktarılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "258 yapılmakta olan yatırımlar hesabına kayıtlı yatırımların tamamlanmış olanların ilgili duran varlık hesabına kayıtların yapılması sağlanacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabına kayıtlı yatırımların tamamlanmış olanların ilgili duran varlık hesabına kayıtlarının yapılmasının sağlanacağı belirtildiğinden, söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Gider Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması

Bitlis Belediyesi 2015 yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde Gider Taahhütleri hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 406'ncı maddesinde; "*İhale mevzuatına göre, ihale işlemleri tamamlanarak mal ve hizmet alımı ve yapım işleri için yapılan sözleşmelere ilişkin olarak hazırlanan ihale dosyasının iki nüshası düzenlenecek ilk hakedişle birlikte muhasebe birimine verilir. Muhasebe birimince bu sözleşmelere dayanılarak taahhüt tutarı, taahhüt kartına yazılır ve gider taahhütleri hesabına kaydedilir.*" denilmiştir. Yine mezkur Yönetmeliğin 407'nci maddesinde ise; "*Bu hesap, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi mali yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere*

dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenler ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.” şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Bitlis Belediyesi tarafından sözleşmeye bağlanarak girişilen taahhütlerin yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri doğrultusunda muhasebe kayıtlarına alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Belediyemiz tarafından sözleşmeye bağlanarak girişilen taahhütlerin mevzuat hükümleri doğrultusunda muhasebe kaydına alınması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Sözleşmeye bağlanarak girişilen taahhütlerin mevzuat hükümleri doğrultusunda muhasebe kaydına alınmasının sağlanacağı belirtildiğinden, söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bitlis Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar ve 920 Gider Taahhütleri Hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Ambalaj Atıklarının Toplanması İşinin Mevzuata Uygun Olarak Yapılmaması

Bitlis Belediyesi dâhilinde yapılan ambalaj atıkları toplama faaliyetlerinin incelenmesi sonucunda; kurum haricindeki kişi ve kurumların belediye sınırları dâhilinde ambalaj atıklarını topladıkları, bu işlem için belediye tarafından herhangi bir ihale yapılmadığı gibi söz konusu firma ve kişilerden herhangi bir ücret de talep edilmediği, söz konusu faaliyetlerin önlenmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmanın belediyenin yetkileri arasında olduğu belirtilmiş, aynı maddenin ikinci fıkrasında bu hizmetin Danıştay'ın görüşü ve İçişleri Bakanlığı'nın kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebileceği hüküm altına alınmıştır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde belediyelerin kiralama işlemlerinin 2886 sayılı Kanun'a göre yapılacağı belirtilmiş, "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde ise "hakların kiralanması" "Kira" tanımı içinde değerlendirilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu Yönetmelik'in "Genel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, ambalaj atığı üreticilerinin, ambalaj atıklarını, bağlı buldukları belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, diğer atıklardan ayrı biriktirmek ve belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermekle yükümlü olduğu, ancak belli şartları taşıyan üreticilerin bunu bedel karşılığı verebilecekleri belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendinde, ambalaj atıklarının yetkili olmayan kişiler tarafından

toplanmasını, taşınmasını, depolanmasını, geri dönüştürülmesi ve geri kazanılmasını önlemek amacıyla gerekli tedbirleri almanın belediyelerin görev ve sorumluluğunda olduğu belirtilmiştir.

Yönetmelik'in "Ambalaj atıklarını ayrı toplama sistemi" başlıklı 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesi kapsamında, belediyelerin ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasından sorumlu olduğu, ikinci fıkrasında ise belediyelerin bu işi kendisinin yapacağı veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri ile gerçekleştireceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemelerde; Bitlis Belediyesinin söz konusu atıkları kendisinin toplamadığı ve herhangi bir çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisi ile sözleşme imzalamadığı görülmüştür.

Belediyenin kendi topladığı ambalaj atıklarını ihalesiz bir şekilde karşılıklı anlaşılan bir fiyat üzerinden özel bir şirkete satması 2886 sayılı Kanun hükümleri mucibince mümkün değildir. Söz konusu satış için ihale yapılarak hem rekabetin hem de eşit muamelenin sağlanması gerektiği açıktır.

Ambalaj atıklarının toplanmasında 5393 sayılı Kanun'a göre belediyeler hem yetkilidir hem de söz konusu husus belediyeler için bir imtiyaz hakkıdır. Yukarıda bahsi geçen Yönetmelik de bu hususu benzer şekilde düzenlemiş, ambalaj atığı üreticilerinin, ambalaj atıklarını belediyenin toplama sistemine bedelsiz olarak vereceğini, belediyelerin bu işi kendisinin veya sözleşme imzaladığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama-ayırma tesisleri aracılığı ile gerçekleştireceğini belirtmiştir. Belediye için bir imtiyaz hakkı olan ve gelir getirici nitelikte bulunan bu işlemin, ya belediye tarafından kendi imkânları ile yerine getirilmesi ya da 2886 sayılı Kanun'a göre, rekabetin ve eşit muamele ilkelerinin sağlandığı bir ortamda ihale edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bitlis merkezde kurumumuz haricinde kişi ve kurumların Belediye sınırları dahilinde ambalaj atıklarını toplaması söz konusu değildir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılan katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetler Belediyemiz tarafından yapılmaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak Belediye için bir imtiyaz hakkı olan ve gelir getirici nitelikte bulunan ambalaj atıklarının belediye tarafından toplandığı belirtilmekte ise de, bu işlemin 2886 sayılı Kanun'a göre, rekabetin ve eşit muamele ilkelerinin sağlandığı bir ortamda bir şirkete yaptırılması sonucunda belediyenin gelir elde edeceği düşünülmektedir.

BULGU 2: Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Olması

Bitlis Belediyesinin "Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveli"ni oluşturan gelir kalemlerinden bazılarının tahakkuk tahsilât oranlarının düşük düzeyde kaldığı tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinin (f) bendinde, Belediye başkanı belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekle görevli ve yetkili kılınmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesinin birinci fıkrasında, muhasebe hizmeti;

"Gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir."

şeklinde tanımlanmış; aynı maddenin ikinci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 60'inci maddesinin (e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Ödeme zamanı ve önce ödeme" başlıklı 37'nci maddesinde, amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekâletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un "Ödeme emri" başlıklı 55'inci maddesinin birinci fıkrasında;

"Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur." denilmektedir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir "ihbarname" düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir.

Bitlis Belediyesine ait 2015 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 5: 2015 Tahakkuk Tahsilat Oranları

Kurumsal Sınıflandırma				Açıklama	Toplam Tahakkuk (TL)	Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahak. Tahsilat Oranı (%)
I	II	III	IV					
01	02	09	51	Bina Vergisi	1.128.129,56	156.473,26	971.656,30	13
01	02	09	52	Arsa Vergisi	2.498.142,46	159.748,32	2.338.394,14	6
01	02	09	53	Arazi Vergisi	9.313,35	484,87	8.828,48	5
01	02	09	54	Çevre Temizlik Vergisi	1.650.695,14	231.006,18	1.419.688,96	14
01	03	09	53	İlan ve Reklam Vergisi	565.801,56	57.599,75	508.202,11	10
				TOPLAM	5.852.082,37	605.312,38	5.246.769,99	

Kurumun tahsilatlarında gecikmeler olduğu, tahakkuk tahsilat oranının düşük kaldığı görülmüş olup, gelecek yıla devreden gelir kalemleri için; Mali Hizmetler Müdürlüğü'nün borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için "ödeme emirlerini" zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları Hukuk İşleri Müdürlüğüne havale etmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Başkanlığımızın gelir ve alacaklarının tahsili için 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 60'ıncı ve 61'inci maddeleri ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 37'nci ve 55'inci

maddeleri gereği gerekli çalışmalar yapılacak ve Belediyemiz gelir ve alacakları takip edilerek tahsilat oranlarının artırılması yönünde gerekli girişimlerde bulunulacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından, gelir ve alacakların takip edilerek tahsilat oranlarının artırılması yönünde gerekli girişimlerde bulunulacağı belirtildiğinden, “Bte Gelir Kesin Hesap Cetveli”ni oluşturan gelir kalemlerinin tahakkuk tahsilat oranlarının artırılıp artırılmadığının incelenmesi gerekmektedir.

8. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

Aktif	Cari Yıl (2015)		Pasif	Cari Yıl (2015)	
	TL	Kr		TL	Kr
1 DÖNEN VARLIKLAR	22.562.717,84			13.445.320,62	
Hazır Değerler	265.053,99			3.742.351,75	
102 Banka Hesabı	184.856,12		300	Banka Kredileri Hesabı	
109 Banka Kredi Kartlarından	43.652,87			5.513.778,27	
Faaliyet Alacakları	19.558.646,49		320	Bütçe Emanetleri Hesabı	
120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	10.658.734,98			505.059,87	
121 Gelirlerden Takipli Alacaklar	8.899.911,51		330	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	
Diğer Alacaklar	34.101,59		333	Emanetler Hesabı	
140 Kişilerden Alacaklar Hesabı	34.101,59			3.684.130,73	
Stoklar	85.741,99		360	Ödenecek Vergi ve Fonlar	
150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabı	85.741,99		361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesin	
Ön Ödemeler	102.870,51		362	Fonlar veya Diğer Kamu	
160 İş Avans Ve Krediler Hesabı	13.031,59		368	Vadesi Geçmiş Ertilenmiş veya	
161 Personel Avansları Hesabı	7.900,00			20.420.244,12	
162 Bütçe Dışı Avans Ve Krediler	79.938,92			4 Uzun Vadeli Yabancı	
165 Mahsup Dönemine Aktarılan İş	2.000,00		400	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	
Diğer Dönen Varlıklar	2.516.303,27			Banka Kredileri Hesabı	
190 Devreden Katma Değer Vergisi	2.516.303,27		438	Diğer Borçlar	
2 DURAN VARLIKLAR	154.456.590,34			Kamuya Olan Ertilenmiş veya	
Faaliyet Alacakları	98.048,00		481	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve	
220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı	98.048,00			Gider Tahakkukları Hesabı	
Mali Duran Varlıklar	3.425.822,42			5 Öz Kaynaklar	
240 Mali Kuruluşlara Yatırılan	3.322.977,56		500	Net Değer	
241 Mal ve Hizmet Üreten	102.844,86			Net Değer Hesabı	
Maddi Duran Varlıklar	150.932.719,92		570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	
250 Arai ve Arsalar Hesabı	49.958.393,45			Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	
251 YerAltı ve YerÜstü Düzenleri	5.000,00		590	Dönem Faaliyet Sonuçları	
252 Binalar Hesabı	84.038.106,64			Dönem Olumlu Faaliyet	
253 Tesis Makina ve Cihazlar Hesabı	78.402,54				
254 Taşıtlar Hesabı	6.128.234,00				
255 Demirbaşlar Hesabı	4.895,00				
257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı	-70.097,54				
258 Yapılmakta Olan Yatırımlar	10.789.785,83				
Maddi Olmayan Duran	0,00				
260 Haklar Hesabı	188.891,08				
268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı	-188.891,08				
Aktif Toplamı	177.019.308,18		Pasif Toplamı	177.019.308,18	

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodları	Yardımcı Hesap						Giderin Türü	Cari Yıl (2015)	
	I	II	III	IV	V	VI		TL	Kr
630							GİDERLER HESABI	28.304.715,43	
630	1						Personel Giderleri	7.976.805,07	
630	2						Sosyal Güvenlik Kur. Dev. Pr. G.	1.414.514,56	
630	3						Mal ve Hizmet Alım Giderleri	14.191.932,43	
630	4						Faiz Giderleri	2.735.196,69	
630	5						Cari Transferler	391.257,30	
630	12						Gelirlerin Ret ve İadesinden K. G.	2.357,00	
630	13						Amortisman Giderleri	70.097,54	
630	14						İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.395.476,33	
630	20						Silinen Alacaklardan Kay. Gid.	127.078,51	
GİDERLER TOPLAMI								28.304.715,43	

Hesap Kodları	Yardımcı Hesap						Gelirin Türü	Cari Yıl (2015)	
	I	II	III	IV	V	VI		TL	Kr
600							GELİRLER HESABI	40.044.405,81	
600	1						Vergi Gelirleri	5.557.975,67	
600	3						Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	11.220.467,88	
600	4						Alınan Bağış ve Yardımlar ile	79.000,00	
600	5						Diğer Gelirler	23.186.962,26	
GELİRLER TOPLAMI								40.044.405,81	
FAALİYET SONUCU (+)								11.739.690,38	

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>